

Predmet br.: S1 1 K 003805 11 Krl

Datum objavljivanja: 16.06.2011.godine

pismenog otpravka: 29.06.2011.godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Vesna Jesenković, predsjednik vijeća

sudija Šaban Maksumić

sudija Staniša Gluhajić

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

GAJIĆ PAVLA

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Dragan Čorlija

Branilac optuženog: advokat Radulović Predrag

SADRŽAJ:

I. KRIVIČNI POSTUPAK.....	5
A. OPTUŽNICA, TOK POSTUPKA I SPORAZUM O PRIZNANJU KRIVNJE.....	5
B. ARGUMENTACIJA STRANAKA I ODBRANE NA PRETRESU ZA.....	9
IZRICANJE KRIVIČNO PRAVNE SANKCIJE.....	9
II. PRIMJENA MATERIJALNOG PRAVA.....	10
III. NALAZI SUDA	12
A. KRŠENJE PRAVILA MEĐUNARODNOG PRAVA	13
(a) Oružani sukob	14
(b) Djelo je u direktnoj vezi sa oružanim sukobom (nexus)	16
(c) Ubijeni Dizdarević Nedžad je lice zaštićeno odredbom člana 3. Konvencije	16
(d) Zaključak.....	16
B. DJELO U OSNOVI ZLOČINA.....	17
(a) Ubistvo ratnog zarobljenika.....	17
(b) Zaključak.....	19
C. KRIVNJA OPTUŽENOG.....	19
IV. ODMJERAVANJE KAZNE.....	20
V. ODLUKA O TROŠKOVIMA.....	21
VI. ODLUKA O IMOVINSKO PRAVNIM ZAHTJEVIMA.....	22
VII. ANEKS	22

Broj: S1 1 K 003805 11 Krl
Sarajevo, 16.06.2011. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudija Jesenković Vesne, kao predsjednika vijeća, te sudija Maksumić Šabana i Gluhajić Staniše kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Hota Ćatović Sabine u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Gajić Pavla, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona BiH (KZ BiH), povodom optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: KT-RZ-0000800 08 od 30.12.2010.godine, nakon prihvatanja sporazuma o priznanju krivnje i održanog javnog ročišta za izricanje krivičnopravne sankcije, u prisustvu tužitelja Tužiteljstva BiH, Čorlija Dragana, optuženog Gajić Pavla i njegovog branioca Radulović Predraga, advokata iz Banja Luke, donio je i dana 16.06.2011. godine, javno objavio slijedeću:

P R E S U D U

Optuženi:

PAVLE GAJIĆ, zv. „Pajo“, od oca Nikole i majke Vinke rođ. Duvnjak, rođen 23.08.1971. godine u Ključu, nastanjen u ..., ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., po zanimanju šumarski tehničar, završio Srednju šumarsku školu, oženjen, otac dvoje djece, neosuđivan, JMBG ..., nalazi se u pritvoru po rješenju Suda BiH broj: S 1 1 K003805 10 Krn od 30.12.2010. godine,

I

K R I V J E

što je

tokom 1994. godine za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i u vrijeme oružanog sukoba između vojske Republike Srpske i Armije R BiH na širem prostoru Bihaćkog ratišta,

kao pripadnik Izviđačko-diverzantskog odreda „Orlovi Grmeča - VP 7065, koji je funkcionisao u sastavu II. Krajiškog korpusa, postupao suprotno Pravilima međunarodnog humanitarnog prava - član 3. stav 1. tačka a) III. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, tako što je:

dana 24.11.1994. godine, tokom borbi njegove jedinice sa pripadnicima V. Korpusa A R BiH, u naselju Sokolac, opština Bihać, nakon što su pripadnici Izviđačko-diverzantskog odreda i Odreda specijalne policije MUP-a Republike Srpske u popodnevnom satima po zauzimanju naselja Sokolac, vršeci pretres terena, stambenih i drugih objekata zarobili pripadnika II. Brdskog bataljona 502. slavne brdske brigade Dizdarević Nedžada, rođen 27.02.1972. godine u Velikoj Kladuši, i doveli ga na prostor pored asfaltnog puta u blizini seoske džamije, gdje se okupio veliki broj uniformisanih pripadnika navedenih odreda, jer su u međuvremenu putem radio veze i u međusobnoj komunikaciji saznali da je uhvaćen „žuti“, što je bio znak za neprijateljskog vojnika i dok su neki od njih sa njim razgovarali, u jednom trenutku, znajući da se radi o ratnom zarobljeniku, u namjeri da ga liši života uzeo nož zv. „bajonet“, te povlačenjem sječiva noža u predjelu prednjeg dijela vrata, zaklao zarobljenog Nedžada Dizdarevića i na taj način ga lišio života, nakon čega je neko od okupljenih pripadnika rafalom iz automatske puške ispalio više hitaca u mrtvo tijelo Nedžada Dizdarevića, usljed čega su nastala višestruka oštećenja i prelomi na kostima glave, lica i karlice,

dakle, za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini, kršeci Pravila međunarodnog humanitarnog prava, lišio života ratnog zarobljenika,

čime je

izvršio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a), u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH,

pa ga Sud, za navedeno krivično djelo, po osnovu odredbi članova 39., 42., 48., 49. i 50. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

OSUĐUJE

na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina.

II

Na osnovu primjene zakonskog propisa iz člana 56. KZ BiH, vrijeme koje je optuženi Gajić Pavle proveo u pritvoru, počevši od 29.12.2010. godine, pa nadalje, ima se uračunati u izrečenu kaznu zatvora.

III

Optuženi se, u skladu sa članom 188. stav 4. ZKP BiH u cjelosti oslobađa naknade troškova postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

IV

Na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, oštećeni se, sa imovinsko pravnim zahtjevima, upućuju na parnicu.

Obrazloženje

I. KRIVIČNI POSTUPAK

A. OPTUŽNICA, TOK POSTUPKA I SPORAZUM O PRIZNANJU KRIVNJE

1. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je optužnicom broj KT-RZ-0000800 08 od 30.12.2010.godine koja je potvrđena dana 06.01.2011.godine, optužilo Gajić Pavla za

počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) KZ BiH, a u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona.

2. U optužnici se navodi da je optuženi, za vrijeme rata i u vrijeme oružanog sukoba između vojske Republike Srpske, čiji je bio pripadnik, i Armije Republike Bosne i Hercegovine, na prostoru bihačkog ratišta u naselju Sokolac, lišio života ratnog zarobljenika Dizdarević Nedžada, pripadnika armije Republike Bosne i Hercegovine.

3. Na predpretresnom ročištu održanom 28.02.2011.godine, u skladu sa odredbom člana 233.a ZKP BiH, razmatrana su pitanja relevantna za glavni pretres, te je odbrana istakla da optuženi nije procesno sposoban da učestvuje u postupku iz razloga što ima psihička i fizička oboljenja, i gubi svijest, pa je predloženo da se izvrši vještačenje po vještacima medicinske struke. Tužilaštvo se nije protivilo provođenju vještačenja.

4. Kako se pitanje procesne sposobnosti pojavilo kao prethodno pitanje to je sud donijeo rješenje da će se provesti medicinsko vještačenje, te je naredio obavljanje vještačenja po timu vještaka, i to prim.dr. Marija Kaučić-Komšić, dr. Radojka Golijan i prim. Dr. Omer Ćemalović. Iz nalaza i mišljenja tima vještaka od 09.03.2011. godine proizilazi da je vještačenje izvršeno neposrednim pregledom optuženog i uvidom u medicinsku dokumentaciju, nakon čega su Vještaci dali jednoglasno mišljenje prema kojem je optuženi sposoban da aktivno učestvuje i prati tok krivičnog postupka.

5. Obzirom da je utvrđeno da je optuženi procesno sposoban i da nema smetnji da učestvuje u postupku, glavni pretres je otvoren 15.03.2011. godine. Međutim, neposredno nakon otvaranja pretresa optuženi je tvrdio da se nakon zadobijenog udarca u glavu u pritvorskoj jedinici ne sjeća ničega i ne razumije gdje se nalazi, zbog čega je glavni pretres prekinut i naloženo dodatno vještačenje neposrednim pregledom optuženog i pregledom audio-video snimka sa otvaranja glavnog pretresa. Mišljenjem istog tima vještaka od 21.03.2011. godine navedeno je da kod optuženog ..., pa je preporučeno da se glavni pretres odloži na period od tri do četiri sedmice u kojem je periodu realno očekivati povlačenja simptomatologije, a terapiju prilagoditi njegovom stvarnom stanju.

6. Po nalogu Suda, ponovni pregled optuženog je izvršen 26.04.2011. godine, te je u nalazu i mišljenju tima vještaka navedeno da je kod optuženog došlo do

7. Obzirom na ovakav nalaz vještaka, kojem je u cjelosti poklonilo vjeru, Sud je našao da nema procesnih smetnji za dalje vođenje postupka protiv optuženog Gajić Pavla.
8. Glavni pretres je otvoren dana 16.05.2011. godine. Odmah po čitanju optužnice i iznošenju uvodne riječi tužilaštva, branilac optuženog je istakao da optuženi shvata koje djelo mu se stavlja na teret, da shvata da je izgubljen jedan ljudski život na takav način i da nema ideologije, vjere i nacije koja bi takav čin prema ratnom zarobljeniku opravdavala. Nadalje, odbrana je istakla da nema namjeru da negira optužnicu jer je ista uglavnom odraz pravog činjeničnog stanja. Odbrana je najavila da će pristupiti pregovorima sa tužilaštvom u pravcu zaključenja sporazuma o priznanju krivnje.
9. Dana 08.06.2011.godine, optuženi je u prisustvu svog branioca, zaključio sporazum o priznanju krivnje sa tužiteljem Tužiteljstva BiH (Sporazum)¹. Sporazum je istog dana dostavljen ovom Sudu. Optuženi je priznao krivnju za počinjenje djela koje mu se stavlja na teret, te je pristao na izricanje kazne u rasponu od 5 (pet) godina do 8 (osam) godina zatvora. Osim toga, u Sporazumu je naznačeno da se optuženi slaže sa svim pravnim posljedicama koje se vežu za zaključivanje Sporazuma, uključujući i posljedice vezane za imovinsko-pravne zahtjeve, troškove krivičnog postupka i nemogućnost ulaganja žalbe na izrečenu krivično pravnu sankciju.
10. Prije zaključenja Sporazuma tužilac je obavio razgovore sa oštećenim, suprugom, majkom i sestrom ubijenog Dizdarević Nedžada, te ih upoznao sa razlozima zaključenja Sporazuma i visinom kazne koja bi u navedenom rasponu trebala biti izrečena optuženom. Oštećene su izrazile razumijevanje i podršku zaključenju Sporazuma i iznijele stav da bi Sud prilikom odmjeravanja kazne u predviđenom rasponu trebao cijeniti način i sredstvo kojim je krivično djelo izvršeno.
11. Sud je dana 08.06.2011. godine održao ročište za razmatranje zaključenog Sporazuma. Tokom ročišta Sud je ispitao da li je optuženi Sporazum potpisao svjesno i dobrovoljno, te da li je u potpunosti razumio kako sam Sporazum, tako i posljedice koje iz njega proističu. Optuženi je potvrdio da je pročitao sve što je navedeno u Sporazumu, te

da je isti potpisao svjesno i dobrovoljno, nakon što je upoznat sa mogućim posljedicama, uključujući i posljedice vezane za moguće imovinsko pravne zahtjeve kao i troškove postupka. Također, optuženi je potvrdio da priznaje da je počinio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret, kao i da razumije da se potpisivanjem Sporazuma odriče prava na suđenje, te da ne može uložiti žalbu na krivičnopravnu sankciju koja će mu biti izrečena ukoliko Sud prihvati zaključeni Sporazum.

12. Tužilac je u spis uložio materijalne dokaze i izjave svjedoka, čiji se popis nalazi u *Aneksu* presude i čini njen sastavni dio. Na izvedene i uložene dokaze nije bilo primjedbi ni prigovora od strane odbrane. Nadalje, Tužilac je istakao da je, bez obzira što se radi o relativno jednostavnom predmetu, u interesu tužilaštva da se postupak okonča na efikasniji i ekonomičniji način, a naročito je važno da se svjedoci ne pozivaju i ne saslušavaju, obzirom da su u osjetljivom stanju, te su neki od njih više puta davali iskaze tokom istražnog postupka. U pogledu okvira kazne zatvora, tužilac je istakao da je ispoštovana sudska i tužilačka praksa.

13. Nakon vijećanja i glasanja, Sud je prihvatio Sporazum u cijelosti, nalazeći da su ispunjeni svi uslovi iz odredbe člana 231. stav 6. ZKP BiH. Sud je utvrdio da je Sporazum u potpunosti izraz slobodne volje optuženog koji je upoznat o svim posljedicama istog. Također, Sud je u skladu sa odredbama citiranog člana ustanovio da postoji dovoljno dokaza o krivnji optuženog, kao i da je optuženi razumio da se na ovaj način odriče prava na suđenje, te da ne može uložiti žalbu na krivično pravnu sankciju koja će mu biti izrečena.

14. Nadalje, kada je u pitanju predložena krivično pravna sankcija, u skladu sa članom 231. stav 6. tačka d) ZKP BiH, Sud je razmotrio da li je dogovorena krivično pravna sankcija u skladu sa zakonskim okvirima. Za ovo krivično djelo je zakonom propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje 10 godina. ZKP BiH u članu 231. stav 3. dopušta da se u slučaju sporazuma, tužilac može opredjeliti i za kaznu koja je ispod zakonom određenog minimuma kazne zatvora za to djelo, ali se pri tome mora voditi granicama

¹ Sporazum o priznanju krivnje br. T20 0 KTRZ 0000800 08 od 08.06.2011. godine

ublažavanja kazne za svako konkretno krivično djelo. S obzirom da predloženi raspon u konkretnom slučaju ne ide ispod 5 godina zatvora, to je isti u skladu sa KZ BiH, tačnije članom 50. koji propisuje granice ublažavanja kazne.

**B. ARGUMENTACIJA STRANAKA I ODBRANE NA PRETRESU ZA
IZRICANJE KRIVIČNO PRAVNE SANKCIJE**

15. Dana 15.06.2011.godine Sud je objavio da je prihvaćen sporazum o priznanju krivnje, te je izjava optuženog o priznanju krivnje unesena u zapisnik u skladu sa odredbom člana 231. stav 7. ZKP BiH.

16. Istog dana održan je pretres za izricanje krivično pravne sankcije na kojem su strane u postupku i branilac optuženog iznijeli otežavajuće i olakšavajuće okolnosti na strani optuženog.

17. Tužilac je naveo da otežavajuću okolnost u ovom slučaju predstavlja težina krivičnog djela koja se ogleda u načinu na koji je ubijen Dizdarević Nedžad koji je tada imao nepunih dvadeset godina i iza kojeg su ostali supruga i sin koji tada nije imao ni godinu dana. Kao olakšavajuće okolnosti koje postoje na strani optuženog, tužilac je istakao činjenicu da je optuženi porodičan čovjek, otac dvoje maloljetne djece, da mu je supruga nezaposlena, da je 70% invalid i da ranije nije osuđivan, te da je njegovo priznanje doprinijelo efikasnosti i ekonomičnosti postupka. Na kraju je tužilac predložio da vijeće donese odluku o kazni koja bi bila bliže gornjoj granici okvira kazne prihvaćenog Sporazumom.

18. Branilac optuženog, advokat Radulović Predrag je istakao da je mišljenja da svako djelo ratnog zločina treba da doživi osudu, kako od strane nadležnih organa, tako i od javnosti, i da samo na takav način možemo djelovati da se takvo što više nikada ne ponovi. Istakao je da je odbrana željela da što prije uđe u pregovore sa Tužilaštvom, kako bi postupak učinili takvim, da optuženi Gajić Pavle što prije dođe u situaciju da, pored priznanja, iskaže i vid pokajanja i žaljenja prema porodici oštećenog, koja je izgubila mladu osobu na pragu budućnosti. Branilac je naveo i da je optuženi, sada kada i sam ima

porodicu, svjestan šta to znači kada se netko drzne da odlučuje o tuđem životu i to na jedan od najsvirepijih načina na koji se to djelo može izvršiti.

19. S druge strane, branilac je pokušao dati i objektivizaciju samog slučaja, naglasivši da je rat jedno stanje, u kojem često ljudi ne razmišljaju na način na koji bi trebalo, pa čak nemaju ni tu predostrožnost da će jednog dana za to odgovarati. Branilac je naveo da je to što optuženi Gajić učinio, imalo kobne posljedice i za njega samog, jer od tog dana on nije imao mirnog sna, stalno se nalazi pod psihijatrijskom kontrolom. Imajući sve to u vidu, kao i njegovo zdravstveno stanje, branilac je istakao da je svaka kazna koja bi mu se izrekla, relativna, a samim tim što se odlučio na priznanje, on je sebe rehabilitovao i sam boravak u zatvoru neće uticati na to da on bitno promijeni svoj sadašnji stav, pa je predložio da sud izrekne kaznu koja se neće primicati ni maksimumu ni minimumu okvira kazne predložene sporazumom. Na kraju je istakao da je ubijeđen da su ovakvi sporazumi o priznanju krivnje bolji od svake presude, jer, ako onaj koji je takvo djelo učinio, ne prihvati to, i ne uputi izvinjenje porodici, svaka kazna je nebitna.

20. Optuženi Gajić Pavle je izrazio iskreno kajanje zbog počinjenog djela, te je porodici ubijenog Dizdarević Nedžada uputio izvinjenje za 'taj monstruozi čin koji je počinio', i u potpunosti se priključuje svemu što je njegov branilac rekao.

II. PRIMJENA MATERIJALNOG PRAVA

21. Vijeće je razmotrilo pitanje primjenjivog materijalnog prava na konkretan slučaj. Naime, iz optužnice Tužilaštva proizilazi da su inkriminisana djela počinjena 1994.godine, u kojem periodu je na snazi bio Krivični zakon Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ). Pravna kvalifikacija krivičnih djela u optužnici, a analogno tome, i u presudi, data je u skladu sa KZ BiH iz 2003. godine, dakle, krivičnim zakonom koji je stupio na snagu nakon inkriminisanog perioda, koji u članu 4. propisuje vremensko važenje krivičnog zakona na način da se na učinitelja krivičnog djela

primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme učinjenja krivičnog djela, osim ako se poslije učinjenja krivičnog djela jednom ili više puta izmijeni zakon, kada se na učinitelja primjenjuje blaži zakon.

22. Član 3. KZ BiH propisuje načelo legaliteta, odnosno da nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivično pravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna (*nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*).

23. Međutim, članovi 3. i 4. ovog Zakona ne sprečavaju suđenje ili kažnjavanje bilo kojeg lica za bilo koje činjenje ili nečinjenje koje je u vrijeme kada je počinjeno predstavljalo krivično djelo u skladu s opštim načelima međunarodnog prava (član 4a. KZ BiH).

24. Odredbom člana 7. stav 2. Evropske konvencije daje se mogućnost da se u određenim okolnostima odstupa od načela propisanih članom 7. stav 1. Konvencije, propisujući da isti "...neće uticati na suđenje i kažnjavanje nekog lica za činjenje ili nečinjenje koje se u vrijeme počinjenja smatralo krivičnim djelom u skladu sa opštim pravnim načelima koja priznaju civilizovani narodi."²

25. Sud ističe da krivično djelo za koje je optuženi proglašen krivim predstavlja krivično djelo prema međunarodnom običajnom pravu i stoga potpada pod „*opšte principe međunarodnog prava*“ propisane članom 4 a. Zakona o izmjenama i dopunama KZ BiH, i „*opšta pravna načela koja priznaju civilizovani narodi*“ propisana stavom 2. člana 7. Evropske konvencije, te stoga KZ BiH može biti primijenjen u ovom slučaju.

26. Nadalje, krivično pravne radnje optuženog, u momentu kada su počinjene, predstavljale su krivično djelo i prema Krivičnom zakonu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (koji je bio na snazi u relevantnom vremenskom periodu). Prema principu univerzalne nadležnosti, običajno međunarodno humanitarno pravo obavezuje svaku državu u svijetu, bez obzira da li je ratifikovala odgovarajuće međunarodne pravne instrumente. Tako je svaka država obavezna da krivično goni ili izruči (*aut dedere aut*

judicare) sve osobe za koje se sumnja da su izvršile povredu običajnog međunarodnog humanitarnog prava.

27. Konačno, primjena KZ BiH je dodatno opravdana činjenicom da je zapriječena kazna u svakom slučaju blaža nego smrtna kazna koja je bila na snazi u vrijeme izvršenja krivičnog djela čime se zadovoljava načelo vezano za vremensko važenje krivičnog zakona, tj. primjena zakona blažeg za učinitelja.

28. U tom smislu, sud je imao u vidu presudu Ustavnog suda BiH broj AP-1785-06 (A. Maktouf), kojom je jasno utvrđeno da su ratni zločini „zločini po međunarodnom pravu“ te osuda za takva djela, prema zakonu koji je naknadno propisao i utvrdio određena djela kao krivična i propisao posebnu krivičnu sankciju, ne bi bila suprotna članu 7. stav 1. Evropske konvencije, a analogno tome i Ustavu BiH.

III. NALAZI SUDA

29. Optuženi je sporazumom priznao krivnju za krivično djelo koje mu je stavljeno na teret predmetnom optužnicom Tužilaštva BiH. Sud je bio u obavezi cijiniti valjanost tog priznanja, što je i učinjeno, ali i provjeriti da li ima dovoljno dokaza o krivici optuženog.

30. Član 175. KZ BiH u relevantnom dijelu glasi:

„ Ko kršeći pravila međunarodnog prava, prema ratnim zarobljenicima naredi ili učini koje od ovih djela: a) lišenja drugih osoba života (ubistva), ...“

31. Obzirom da je jedan od elemenata krivičnog djela iz člana 175. KZ BiH „*kršenje pravila međunarodnog prava*“, Vijeće je svoje nalaze iznijelo u činjeničnoj i pravnoj analizi koja obuhvata, prije svega, analizu primjenjivosti odredaba III Ženevske konvencije³ koja

² (Vidi takode član 15. stav 1. i 2. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima sadrži slične odredbe. Država Bosna i Hercegovina je, kao nasljednik Jugoslavije, ratifikovala ovaj Pakt.)

³ Treća ženevska konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine

propisuje pravila primjenjiva na ratne zarobljenike, a koja se primjenjuje kako u miru tako i u slučaju objavljenog rata, oružanog sukoba ili okupacije, a potom, i analizu obilježja bića krivičnog djela u osnovi zločina, odnosno djela *ubistva ratnog zarobljenika*, te krivnje optuženog odnosno njegove *mens rea*.

A. KRŠENJE PRAVILA MEĐUNARODNOG PRAVA

32. Optuženi Gajić Pavle je osuđen za postupanje suprotno odredbama člana 3. *Treće Ženevske konvencije*, koja odredba je primjenjiva i u slučaju internog oružanog sukoba i koja predstavlja 'minimum principa i garancija međunarodnog običajnog prava koji su zajednički i internim i međunarodnim oružanim sukobima'.⁴

33. U relevantnom dijelu ova odredba glasi :

“U slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba, a koji izbije na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, svaka od strana u sukobu bit će dužna da primijenjuje bar sljedeće doredbe:

(1)Prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i koji su onesposobljeni za borbu usljed bolesti, rana, lišenja slobode, ili bilo kojeg drugog razloga, postupat će se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, spolu, rođenju ili imovnom stanju ili bilo kojem drugom sličnom mjerilu.

U tome cilju zabranjeni su i zabranjuju se u svako doba i na svakom mjestu, prema ovim licima, sljedeći postupci:

a)povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistva...”

34. Navedena odredba člana 3. *III Ženevske konvencije* ima široku humanitarnu svrhu. Zbog širokog opsega primjene za vrijeme neprijateljstava, grupa zaštićenih pojedinaca u

⁴ Delalić i drugi, *Žalbeno vijeće*, 20. februar 2001. godine, par 143-150

smislu člana 3. obuhvata i ratne zarobljenike koji su prije zarobljavanja bili pripadnici oružanih snaga i koji su bili uključeni u borbene aktivnosti.⁵

(a) Oružani sukob

35. Premda se djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika može počiniti kako tokom rata i oružanog sukoba, tako i u miru, odnosno poslije oružanog sukoba, Sud je, obzirom na specifičnost odredbe člana 3. *Treće Ženevske konvencije* koja se primjenjuje "u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba", utvrdio da je u vrijeme izvršenja predmetnog krivičnog djela, na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriji opštine Bihać, kao mjestu izvršenja djela, postojao rat i oružani sukob.

36. To nesumnjivo proizilazi iz Odluke Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratne opasnosti ("Službeni list RBiH" br.1) od 09.04.1992. godine, kao i iz Odluke Predsjedništva RBiH o proglašenju ratnog stanja na teritoriji BiH, koja je donijeta 20.06.1992. godine⁶. Ratno stanje na teritoriji Bosne i Hercegovine trajalo je sve do 22. decembra 1995. godine kada je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo odluku o ukidanju ratnog stanja.

37. Analizom iskaza svjedoka Sud je mogao utvrditi da je u inkriminsanom periodu na prostoru bihaćkog ratišta postojao oružani sukob, u koji su, između ostalih, bili uključeni i Armija Republike Bosne i Hercegovine, čiji je pripadnik bio oštećeni Dizdarević Nedžad i Vojska Republike Srpske, čiji je pripadnik bio optuženi Gajić Pavle. Sukob između ovih zaraćenih strana bio je internog karaktera obzirom da su i jednu i drugu stranu u ovom konkretnom sukobu činile oružane snage koje su svoje borbene aktivnosti izvodile na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine.

⁵ Tužilac protiv Mladena Naletilića, poznatog i kao "Tuta", i Vinka Martinovića, poznatog i kao "Štela", predmet br. IT-98-34-T, presuda od 31.3.2003. (Presuda u predmetu Naletilić i Martinović), par. 229. Takođe vidi Presudu u predmetu Blaškić, par. 177 u kojoj se citira presuda u predmetu Tadić, par. 615

⁶ T-23

38. DVD zapis⁷ koji je uložen u spis prikazuje, između ostalog, i jednu od borbi koja se između ove dvije zaraćene strane odvijala prilikom zauzimanja naselja Sokolac u opštini Bihać od strane Vojske Republike Srpske.

39. Da je ubijeni Dizdarević Nedžad, u vrijeme smrti bio pripadnik II. Brdskog bataljona 502. slavne brdske brigade Armije Republike Bosne i Hercegovine proizilazi iz akta Zajedničkog štaba Petog korpusa Armije R BiH broj:16-12-04-1-107-4710 od 17.12.2010. godine⁸, kao i iz zapisnika o razmjeni poginulih boraca drugog Krajiškog Korpusa Vojske RS i poginulih pripadnika 5. Korpusa Armije R BiH, sačinjen na Kekića Klancu 21.12.1994. godine⁹, zatim iz izjave svjedoka Fazlić Šuhreta¹⁰ i svjedoka Ivančević Milana¹¹ koji su ispred zaraćenih strana prisustvovali razmjeni tijela, kao i iz izjave njegove supruge Grahović Esme¹² i majke Dizdarević Zulejhe¹³.

40. Uvidom u materijalnu dokumentaciju¹⁴ koju je tužilaštvo uložilo u spis, Sud je našao da postoji dovoljno dokaza kojima se potvrđuje da je optuženi Gajić Pavle u vrijeme počinjenja djela bio pripadnik Izviđačko-diverzantskog odreda „Orlovi Grmeča“, koji je funkcionisao u sastavu II. Krajiškog korpusa, Vojske Republike Srpske. Njegovu pripadnost ovom odredu potvrdili su i svjedoci Gatarić Rajko, zamjenik komadanta tog odreda, kao i Milorad Dronjak, Zorić Duško, Markanović Marinko i Rakić Mićo, koji su takođe bili pripadnici tog odreda i čije su izjave uvrštene u spis.

41. Analizirajući primjenjivost odredaba III *Ženevske konvencije*, Sud se, za potrebe ovog predmeta, ograničio isključivo na područje bihaćkog ratišta, pa obzirom da je optuženom stavljeno na teret kršenje člana 3. *Konvencije*, to nije bilo potrebno razmatrati i definisati karakter rata i oružanog sukoba na cijelom području Bosne i Hercegovine.

⁷ T-50

⁸ T-39

⁹ T-24

¹⁰ T-16

¹¹ T-15

¹² T-18

¹³ T-21

¹⁴ T-47, T-48, T-49, T-50, T-51, T-52

(b) Djelo je u direktnoj vezi sa oružanim sukobom (neksus)

42. Inkriminisano djelo koje je optuženi Gajić počinio prema oštećenom Dizdarević Nedžad, izvršeno je tokom trajanja oružanog sukoba. Optuženi je djelo počinio prema licu koje je bilo zarobljeno kao pripadnik Armije R BiH, koje svojstvo mu je bilo dobro poznato, s obzirom da je oštećeni Dizdarević Nedžad zarobljen neposredno tokom trajanja vojne akcije u kojoj je optuženi i sam učestvovao. Nesumnjivo je da su svi pripadnici Izviđačko- diverzantskog odreda bili svjesni da se radi o ratnom zarobljeniku, obzirom da je motorolom prenešena vijest da je zarobljen "žuti" što je bio sinonim za neprijateljskog vojnika.

43. Obzirom na naprijed navedeno, te obzirom na način i okolnosti u kojima je zarobljen i lišen života Dizdarević Nedžad, to nema mjesta drugom zaključku, osim da je ovo krivično djelo direktno povezano sa ratnim stanjem odnosno pomenutim oružanim sukobom.

(c) Ubijeni Dizdarević Nedžad je lice zaštićeno odredbom člana 3. Konvencije

44. Na snimku se može vidjeti, a to proizilazi i iz iskaza svjedoka koji su uloženi u spis, da oštećeni Dizdarević Nedžad u momentu kada je ubijen, nije bio naoružan i da je bio onesposobljen za borbu usljed lišenja slobode, te je, prema tome bio zaštićeno lice odredbom člana 3. *Treće Ženevske konvencije*. Optuženi Gajić je bio potpuno svjestan činjenice da tokom oružanog sukoba, kao pripadnik jedne strane u sukobu, vrši inkriminisane radne prema zarobljenom pripadniku Armije R BiH, koji je položio oružje i koji je bio lišen slobode, čime je onesposobljen za borbu, te da time krši kako odredbe domaćeg zakonodavstva tako i pravila međunarodnog prava.

(d) Zaključak

45. Opšte prihvaćeno je da je član 3. navedene *Ženevske konvencije* dio međunarodnog običajnog prava,¹⁵ te da postupanje suprotno odredbi ovog člana predstavlja tešku povredu međunarodnog humanitarnog prava, što, naravno, povlači individualnu krivičnu odgovornost. Iz razloga koji su naprijed navedeni, Sud zaključuje da je optuženi Gajić Pavle svojim postupanjem izvršio povredu člana 3. navedene *Ženevske konvencije*, odnosno da radnje koje je počinio optuženi prema oštećenom Dizdarević Nedžad, spadaju u kršenje međunarodnog prava.

B. DJELO U OSNOVI ZLOČINA

(a) Ubistvo ratnog zarobljenika

46. Pregledom DVD zapisa¹⁶, čiju je autentičnost potvrdio Stojisavljević Zoran,¹⁷ koji je, na poziv načelnika Župljanin Stojana, u inkriminasnom periodu bio angažovan u Centru javne bezbjednosti Banja Luka kao snimatelj, te uvidom i čitanjem izjava svjedoka, kako pripadnika Izviđačko-diverzantskog odreda, tako i pripadnika Odreda specijalne policije MUP-a Republike Srpske, vijeće je našlo da su dana 24.11.1994. godine, ove jedinice, nakon borbi sa pripadnicima Armije R BiH, u popodnevnom satima zauzeli naselje Sokolac, opština Bihać, a koje je prethodno bilo pod kontrolom Armije R BiH nakon čega su poduzeli radnje pretresa terena, stambenih i drugih objekata.

47. Akcija je započela u jutarnjim satima, a jedinicom Odreda specijalne policije MUP-a komandovao je Lukač Dragan¹⁸, koji se vidi na navedenom snimku i koji je poslije akcije dao intervju, dok je jedinicom Izviđačko-diverzantskog odreda "Orlovi Grmeča" komandovao Šušnjik Mile. Njegov zamjenik bio je Gatarić Rajko¹⁹. U popodnevnom

¹⁵ Odluka o nadležnosti u predmetu *Tadić*, par. 89; Presuda po žalbi u predmetu *Čelebići*, par. 143

¹⁶ T-50

¹⁷ T-17

¹⁸ T-10 i T-11

¹⁹ T-12

satima, u toku pretresa terena, stambenih i drugih objekata u naselju Sokolac, zarobljen je jedan pripadnik Armije R BiH.

48. Svjedok Zorić Duško²⁰ je naveo da je motorolom prenešena vijest da je u gornjem dijelu naselja Sokolac zarobljen neprijateljski vojnik, pa je zajedno sa Markanović Marinkom došao na asfaltni prostor u blizini džamije gdje je primjetio da se okupio veliki broj vojnika koji stoje u krugu. Između njih je na asfaltu ležao mlađi mrtav čovjek koji je bio 'preklan u predjelu vrata', na sebi je imao civilnu odjeću, a pored njegove glave je bio fes bordo boje. Nakon što se odmakao od tog mjesta, čuo je rafal, a kada se okrenuo nekoliko vojnika je držalo puške usmjerene prema tijelu ubijenog. Kasnije je čuo kako pripadnici jednice govore da je to uradio Gajić Pavle, a znao je da je on oduvijek za opasačem nosio okačen nož- bajonet.

49. Izjava svjedoka Markanović Marinka²¹ je u ovom dijelu saglasna izjavi Zorić Duška, s tim što Markanović Marinko navodi da je vidio kako Gajić u tom trenutku briše krvav nož-bajonet o nogavicu svoje odjeće na desnoj nozi. Navodi da su mnogi od prisutnih, pa i on sam, upitali Gajića "Šta to radiš sa ljudima" na šta im je on odgovorio "Jebi mu mater tursku". Nakon par minuta vidjeo je kako je pripadnik odreda Vujanović Vlado zv. "Belun" u mrtvo tijelo tog mladića ispalio rafal, pucajući u predjelu glave i drugih dijelova tijela.

50. Svjedok Rakić Mićo²² je izjavio da je tokom akcije u naselju Sokolac bio komandir voda i da je kod sebe imao motorolu putem koje je obaviješten da je uhvaćen "žuti" što je bio sinonim za neprijateljskog vojnika. Nije vidjeo sam momenat ubistva tog zarobljenog vojnika, ali je po reakciji prisutnih čuo da se nešto dešava, pa kada se okrenuo vidio je da zarobljenik leži na zemlji, i da se u predjelu njegove glave i vrata vidi krv, te je video krvav nož u ruci Gajić Pavla.

²⁰ T-8

²¹ T-7

²² T-4

51. Svjedok Dronjak Rajko²³ navodi da je nakon akcije, u kojoj nije sam učestvovao, čuo od pripadnika odreda da je Pajo Gajić nožem zaklao zarobljenika.

52. Posmrtni ostaci oštećenog Dizdarević Nedžada ekshumirani su 2003. godine sa lokaliteta Bihać, Humci 1²⁴. Izvršenom obdukcijom utvrđeno je da je smrt nasilna i da je nastupila usljed strijelne povrede glave i karlice, ali je vještak utvrdio da ne isključuje mogućnost da je, prije zadobijanja strijelne rane u predjelu glave, lica i karlice, smrt mogla biti uzrokovana klanjem (nožem u predjelu prednje strane vrata-moguće i bajonetom), a da su ovi prelomi mogli nastati i naknadno usljed strijelnih rana u već mrtvo tijelo.²⁵

(b) Zaključak

53. Cijeneći iskaze ovih svjedoka pojedinačno i u međusobnoj vezi, Sud nalazi da su isti oko ključnih detalja saglasni, da nisu protivrječni sami sebi, niti međusobno, i da isti ne ostavljaju mjesta sumnji u pogledu identifikacije optuženog Gajić Pavla kao lica koje je povlačenjem sječiva noža u predjelu prednjeg dijela vrata, zaklao zarobljenog Nedžada Dizdarevića i na taj način ga lišio života.

C. KRIVNJA OPTUŽENOG

54. Sud je zaključio da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem, kao najvećim stepenom krivnje, jer je bio svjestan svog djela i bio je voljan da ga učini. Izvodeći pomenuti zaključak, Sud je imao u vidu da je optuženi znao da je Dizdarević Nedžad ratni zarobljenik, koji je bio vidno preplašen nakon što je pao u ruke njemu neprijateljskih vojnika, da ga je lišio života na naročito okrutan način, u prisustvu velikog broja pripadnika svoje i drugih jedinica, te da je na izraženu osudu i zgražanje nekih od pripadnika svoje jedinice reagovao na način koji izražava potpuno nepoštovanje ljudskog života.

²³ T-9

²⁴ T25, T-26, T-27, T-31, T-33 i T-37

²⁵ T-28 i T-29

55. Imajući u vidu sve navedene okolnosti Sud nalazi da su se u postupanju optuženog stekla obilježja bića krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) KZ BiH i da je optuženi Gajić Pavle individualno odgovoran za isto, a na osnovu odredbe člana 180. stav 1. KZ BiH.

IV. ODMJERAVANJE KAZNE

56. Na pretresu za izricanje krivično pravne sankcije predviđene sporazumom, stranke su se izjasnile da ostaju kod Sporazuma o priznanju krivnje u cjelosti, te iznijele olakšavajuće i otežavajuće okolnosti koje mogu utjecati na odmjeravanje kazne. Optuženi je izrazio svoje kajanje zbog djela koje je počinio i uputio izvinjenje porodici žrtave.

57. Ocjenom svih okolnosti na strani optuženog (kako otežavajućih, tako i olakšavajućih) kao i okvirnog raspona kazne iz zaključenog Sporazuma o priznanju krivnje, Sud je optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina.

58. Prilikom odmjeravanja kazne Sud je imao u vidu težinu krivičnog djela koje je optuženi priznao, te je cijenio činjenicu da je optuženi ovo djelo izvršio sa direktnim umišljajem i to na okrutan i svirep način, što je Sud opredjelilo za izricanje kazne zatvora bliže gornjoj granici dogovorenog raspona kazne.

59. Takođe, Sud je cjenio i olakšavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optuženog, i to prije svega njegovo priznanje počinjenog krivičnog djela, iskreno kajanje i izvinjenje koje je uputio oštećenim, odnosno porodici ubijenog Dizdarević Nedžada. Optuženi je svojim bezrezervnim prihvatanjem lične odgovornosti na samom početku krivičnog postupka, pokazao da se iskreno kaje zbog počinjenog krivičnog djela. Na ovaj način optuženi Gajić Pavle je pokazao se on suočio sa onim što je učinio i da je tim započeo svoj proces rehabilitacije.

60. Naime, svrha kažnjavanja je između ostalog i podsticanje preodgoja osuđenog, a gubitak slobode daje osuđenoj osobi kontekst za razmišljanje o protivpravnosti počinjenih

djela i može kod nje stvoriti svijest o zlu i patnji koju je tim djelima nanijela drugima. Taj proces pomaže osuđenoj osobi da se ponovo integrira u društvo. Vijeće smatra da priznanjem krivice optuženi preduzima važan korak u procesu integracije i između ostalog, pokazuje da je prihvatio svoju odgovornost prema oštećenoj strani i društvu uopšte.

61. Vijeće nije zanemarilo ni činjenicu da su na ovaj način, zaključenjem sporazuma o priznanju krivnje na samom početku suđenja, izbjegnuto da oštećeni i svjedoci ponovo svjedoče u sudnici i na taj način se prisjećaju, za njih zasigurno, veoma teških i traumatičnih događaja.

62. Dakle, samo priznanje počinjenog krivičnog djela u kontekstu naprijed navedenih okolnosti, te iskreno kajanje optuženog, Sud je cijenio kao okolnosti koje su, osobito olakšavajućeg karaktera, zbog čega je i primijenio odredbe o ublažavanju kazne iz osnova odredbe člana 49. tačke b. KZ BiH.

63. Sud je imao u vidu i ostale olakšavajuće okolnosti na strani optuženog i to činjenicu da je optuženi 70% invalid, te da je oženjen i otac dvoje maloljetne djece.

64. Sud cijeni da će se izrečenom kaznom zatvora u trajanju od 7 godina, postići svrha kažnjavanja iz člana 39. KZ BiH.

65. Optuženi se nalazi u pritvoru od 29.12.2010.godine, pa se na osnovu primjene zakonskog propisa iz člana 56. stav 1. KZ BiH, vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru ima uračunati u izrečenu kaznu zatvora.

V. ODLUKA O TROŠKOVIMA

66. Optuženi Gajić Pavle je upoznat sa posljedicom zaključenja sporazuma koja se odnosi na obavezu da snosi troškove postupka. Međutim, i tužilaštvo i odbrana su istakli da je optuženi Gajić Pavle lošeg imovnog stanja, i da mu supruga nije zaposlena, te da ima dvoje malodobne djece. Imajući u vidu ove okolnosti Sud je odlučio da troškovi postupka

u skladu sa članom 188. stav 4. ZKP BiH padaju na teret budžetskih sredstava, nalazeći da bi plaćanjem istih doveo u pitanje svoje izdržavanje i izdržavanje dvoje malodobne djece koje je je dužan da izdržava.

VI. ODLUKA O IMOVINSKO PRAVNIM ZAHTJEVIMA

67. Primjenom odredbi člana 198. stav 2. ZKP BiH, Sud je oštećene, radi ostvarivanja imovinsko pravnog zahtjeva uputio na parnični postupak, obzirom na činjenicu da podaci prikupljeni u toku ovog postupka nisu vijeću pružili pouzdan osnov ni za potpuno ni za djelimično dosuđenje, te imajući i u vidu i činjenicu da su i sami oštećeni predložili da se upute na parnični postupak.

Zapisničar
pravni savjetnik

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Hota Ćatović Sabina

Jesenković Vesna

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjelenja Suda u roku od 15 dana od dana prijema iste. Obzirom da je presuda donesena na osnovu sporazuma o priznanju krivnje, žalba na krivično pravnu sankciju nije dozvoljena

VII. ANEKS

Broj	Naziv	Datum uvođenja
T-1	Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Gajić Pavla sačinjen u MUP-u Unsko-Sanskog kantona u Bihaću od 06.02.2008. godine	08.06.2011.

T-2	Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Gajić Pavla u Tužilaštvu BiH od 24.11.2010. godine	08.06.2011.
T-3	Zapisnik o saslušanju svjedoka Miće Rakića u Upravi policije MUP-a Unsko-Sanskog kantona Bihać od 05.10.2007. godine	08.06.2011.
T-4	Zapisnik o saslušanju svjedoka Miće Rakića u Tužilaštvu BiH od 06.09.2010. godine	08.06.2011.
T-5	Zapisnik o saslušanju svjedoka Miće Rakića u Tužilaštvu BiH od 02.12.2010. godine	08.06.2011.
T-6	Zapisnik o saslušanju svjedoka Marinka Markanovića u Tužilaštvu BiH od 29.11.2010. godine	08.06.2011.
T-7	Zapisnik o saslušanju svjedoka Marinka Markanovića u Tužilaštvu BiH od 20.12.2010. godine	08.06.2011.
T-8	Zapisnik o saslušanju svjedoka Zorić Duška u Tužilaštvu BiH od 17.12.2010. godine	08.06.2011.
T-9	Zapisnik o saslušanju svjedoka Dronjak Milorada u Tužilaštvu BiH od 07.12.2010. godine	08.06.2011.
T-10	Zapisnik o saslušanju svjedoka Lulač Dragana u upravi policije USK Bihać od 29.01.2010. godine	08.06.2011.
T-11	Zapisnik o saslušanju svjedoka Lukač Dragana u Tužilaštvu BiH od 06.10.2010. godine	08.06.2011.
T-12	Zapisnik o saslušanju svjedoka Gutarić Rajka u Tužilaštvu BiH od 05.10.2010. godine	08.06.2011.
T-13	Zapisnik o saslušanju svjedoka Lazentić Mihajla u Tužilaštvu BiH od 22.12.2010. godine	08.06.2011.
T-14	Zapisnik o saslušanju svjedoka Vujanović Vlade u Tužilaštvu BiH od 29.12.2010. godine	08.06.2011.
T-15	Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivančević Milana u Tužilaštvu BiH od 14.12.2010. godine	08.06.2011.
T-16	Zapisnik o saslušanju svjedoka Fazlić Šuhreta u Tužilaštvu BiH od 14.12.2010. godine	08.06.2011.
T-17	Zapisnik o saslušanju svjedoka Stoisavljević Zorana u Tužilaštvu BiH od 30.11.2010. godine	08.06.2011.
T-18	Zapisnik o saslušanju svjedoka Grahović Esmc u MUP-u USK Bihać od 07.12.2010. godine	08.06.2011.
T-19	Akt Tužilaštva BiH broj KI-RZ-32/08 od 08.11.2010. godine upućen Kantonalnom Tužilaštvu Bihać	08.06.2011.
T-20	Akt Kantonalnog tužilaštva USK Bihać broj KTA-301/03 RZ od 13.12.2010, godine upućen Tužilaštvu BiH	08.06.2011.
T-21	Zapisnik o saslušanju svjedoka Dizdarević Zulejhe u Upravi policije MUP USK Bihać od 30.11.2010. godine	08.06.2011.
T-22	Odluka o proglašenju ratnog stanja predsjedništva RBiH	08.06.2011.
T-23	Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti	08.06.2011.
T-24	Zapisnik o razmjeni poginulih boraca VRS i ARBIH na Kekića lancu od 21.12.1994. godine	08.06.2011.
T-25	Zapisnik o reeksumaciji i obdukciji i identifikaciji tijela na groblju Humci, opština Bihać Kantonalnog suda u Bihaću broj	08.06.2011.

	Kri- 27/03 od 18.12.2003. godine	
T-26	Foto dokumentacija Kantonalnog MUP-a Bihać broj 29/03 od 16.07.2003. godine, sa prilogom legenda.	08.06.2011.
T-27	Crtež lica mjesta Kantonalnog MUP-a Bihać broj 29/03 od 04.06.2003. godine.	08.06.2011.
T-28	Zapisnik o obdukciji sudskog vještaka dr. Miroslava Rakočevića od 30.09.2010. godine	08.06.2011.
T-29	Zapisnik o saslušanju vještaka dr. Miroslava Rakočevića u Kantonalnom tužilaštvu Bihać od 21.12.2010. godine	08.06.2011.
T-30	Akt Tužilaštva BiH KI-RZ-32/08 od 13.12.2010. godine upućen Kantonalnom tužilaštvu Bihać	08.06.2011.
T-31	DNK izvještaj ICMP-a protokol broj 2771/03 na ime Dizdarević Nedžad	08.06.2011.
T-32	Potvrda o smrti koju je sačinio dr. Rakočević Miroslav na ime Nedžad Dizdarević	08.06.2011.
T-33	Zapisnik o prepoznavanju leša PU Sanski Most od 03.12.2003. godine	08.06.2011.
T-34	Zapisnik o upoznavanju rodbine sa rezultatima DNK analize PU Sanski Most broj: 05-6/03-552/03 od 03.12.2003. godine	08.06.2011.
T-35	Zapisnik o predaji radi pokopa leša PU Sanski Most broj 05-6/03-552 od 06.12.2003. godine	08.06.2011.
T-36	Akt PU Sanski Most broj 05-1/08-1-28-264/10 od 18.11.2010. godine upućen Tužilaštvu BiH	08.06.2011.
T-37	Akt PU Sanski Most broj 05-1/08-1-28-203/10 od 28.09.2010. godine upućen Kantonalnom tužilaštvu Bihać	08.06.2011.
T-38	Izvod iz matične knjige umrlih opština Velika Kladuša, broj 04/2-13-1 od 11.12.2003. godine na ime Dizdarević Nedžad.	08.06.2011.
T-39	Akt Ministarstva odbrane BiH broj 13-04-1-147-3/10 od 21.12.2010. godine upućen Tužilaštvu BiH	08.06.2011.
T-40	Akt Kantonalnog tužilaštva USK Bihać broj KTA- 301/03-RZ od 19.10.2010. godine upućen Tužilaštvu BiH	08.06.2011.
T-41	Akt Odjeljenja za opštu upravu opštine Ribnik upućen Tužilaštvu BiH broj 03/2-83-5/10 od 29.09.2010. godine.	08.06.2011.
T-42	Uvjerenje VP 7065 broj 1469/94 od 11.12.1994. godine na ime Gajić Pavle	08.06.2011.
T-43	Jedinični matični karton na ime Gajić Pavla.	08.06.2011.
T-44	Spisak vojnih obveznika PV 7065 broj 1467/94 od 21.11.1994. godine	08.06.2011.
T-45	Spisak vojnih obveznika VP 7065 pov. Broj 241-99 od 25.01.1995. godine	08.06.2011.
T-46	Zapisnik o izvršenoj primopredaji evidencije VOB-8 i dr. Ministarska odbrane broj 07-1/9-215 od 15.05.2006. godine	08.06.2011.
T-47	Akt Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Vlade RS upućen Tužilaštvu BiH broj 16-03/5-8-835-2742/10 od 21.12.2010. godine	08.06.2011.
T-48	Izvod iz kaznene evidencije PU Ključ broj 05-1/08-3-1-1-04-3-	08.06.2011.

	913/10 od 16.12.2010. godine	
T-49	Izveštaj MUP-a USK Bihać o izvršenoj krivičnom djelu broj 05-1/04-5-48/08 od 24.03.2008. godine	08.06.2011.
T-50	2 (dva) DVD-a sa snimljenim sadržajem toka akcije i zarobljenog Nedžada Dizdarevića sa oznakom „Bihać“ i oznakom „2 priloga Dragan Lukač“	08.06.2011.
T-51	Akt Tužilaštva BiH KT-RZ-32/08 od 30.11.2010. godine upućen RTV RS	08.06.2011.
T-52	Akt RTV RS broj 01-7926710 od 22.12.2010. godine upućen Tužilaštvu BiH	08.06.2011.
T-53	Zvanična zabilješka postupajućeg tužioca broj KT-RZ-32/08 od 08.11.2010. godine	08.06.2011.
T-54	Zvanična zabilješka postupajućeg tužioca od Kt-RZ-32/08 29.12.2010. godine	08.06.2011.
T-55	Akt Tužilaštva BiH broj KT-Rz-32/08 od 27.12.2010. godine upućen SIPA-i.	08.06.2011.
T-56	Zapisnik o predaji lica lišenog slobode nadležnom tužiocu SIPA-e broj 17-04/2-1-04-2-11/11 od 29.12.2010. godine.	08.06.2011.
T-57	Naredba Tužilaštva BiH broj KT-RZ-32/08 od 29.12.2010. godine Sudskoj policiji za zadržavanjem osumnjičenog Pavla Gajića	08.06.2011.
T-58	Prijedlog o određivanju pritvora Tužilaštva BiH broj KT-RZ-32/08 od 29.12.2010. godine	08.06.2011.
T-59	Naredba o sprovođenju istrage protiv osumnjičenog Gajić Pavla Tužilaštva BiH broj KT-RZ-32/08 od 23.04.2008. godine	08.06.2011.
T-60	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Lazendić Mihajlu od 22.12.2010. godine	08.06.2011.
T-61	Rješenje o naknadi troškova svjedoku svjedoku Vujanović Vladi od 29.12.2010. godine	08.06.2011.
T-62	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Zorić Dušku od 17.12.2010. godine	08.06.2011.
T-63	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Fazlić Šukretu od 24.12.2010. godine	08.06.2011.
T-64	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Ivančević Milanu od 14.12.2010. godine	08.06.2011.
T-65	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Dronjak Miloradu od 07.12.2010. godine	08.06.2011.
T-67	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Markanović Marinku od 29.11.2010. godine	08.06.2011.
T-68	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Markanović Marinku od 20.12.2010.	08.06.2011.
T-69	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Gatarić Rajku od 04.10.2010. godine	08.06.2011.
T-70	Rješenje o naknadi troškova svjedoku Rakić Mići od 06.09.2010. godine	08.06.2011.

